
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

MÉG EZ ESZTENDŐBEN

Lukács ev. 13,1-9

2018. AUGUSZTUS 19.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 20. zsoltár

Imádkozzunk. Hálás szívvel jövünk Eléd, mennyei Atyánk, és boldogan valljuk: csak Nálad van segítség és csak Tetőled jön üdvösség, csak Te adsz szabadtást és csak Te teljesíted szíveink kérését, ha szívünk Hozzád hajol, Benned gyönyörködik és igazságot követi. Boldog hálaadásban emlékezünk országunkról és az előttünk járó nemzedékekről, és most mi is Beléd vetjük minden bizodalunkat, s kérünk, segíts megmaradni a Jézus Krisztus útján. Megvalljuk alázattal, sokszor elhanyagoltunk az igazságtól, nem töltöttük be szeretted törvényét. De köszönjük, hogy Te Krisztusért megajándékozol büntörlő kegyelmeddel. Oldozz fel, tisztítsd meg, újíts meg bennünket Szentlelked erejében, és ragyogtasd ránk Igéd világosságát, hogy üzeneted áldássá lehessen bennünk, s megteremhessük hálával gyümölcsseit. Ámen

Textus: Eljöttekpedig ugyanazon időben némelyek, akik hírt hoztak neki a Galileabeliek felől, kiknek vérét Pilátus az áldozatukkal elegyítette. És felelvén Jézus, mondta nékik: Gondoljátok-e, hogy ezek a Galileabeliek bűnösebbek voltak valamennyi Galileabelinél, mivelhogy ezeket szenvedték? Nem, mondom néktek: sőt inkább, ha meg nem tértek, mindnyájan, hasonlóképpen elvesztek. Vagy az a tizennyolc, akire rászakadt a torony Siloámban, és megölte őket, gondoljátok-e, hogy bűnösebb volt minden más Jeruzsálemben lakó embernél? Nem, mondom néktek: sőt inkább, ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen elvesztek. És ezt a példázatot mondta: Volt egy embernek egy fügefája szőlejebe ültetve; és elment, hogy azon gyümölcsöt keressen, és nem talált. És mondta a vincellérnek: Ímé három esztendeje járok gyümölcsöt keresni e fügefán, és nem találok: vágd ki azt; miért foglalja a földet is hiába? Az pedig felelvén, mondta néki: Uram, hagyj békét neki még ez esztendőben, míg köröskörül megkapálom és megtrágyázom: És ha gyümölcsöt terem, jó; ha pedig nem, azután vágd ki azt. (Lukács 13.1-9)

Még hetekkel korábban úgy gondoltam, hogy most az augusztus 20.- i ünnepre tekintettel semmiképpen nem térek el a mára kijelölt igazsagszótól. Igen, úgy gondoltam, hogy a természetlen fügefáról, de még inkább a megmaradásról, a gyümölcsről, az áldásról, a kegyelem idejéről beszéljek majd. És úgy gondoltam, hogy éppen abból indulok ki, ami ezt a példázatot itt bevezeti, s ahogyan Lukács evangélista rögzít egykori eseményeket; és ezek távoli példák lesznek számunkra; és az is, hogy Pilátus, a véreskezű diktátor galileai zarándokok vérét ontotta a templom tornácán, és az is, hogy Jeruzsálemben ledőlt a Siloám tornya és tizenhét ember maga alá temetett. Régi dolgok ezek, régi katasztrófák, tragédiák. Aztán végül, Jézus odairányítja szívünket az igazi mondandóhoz, amire minden bajból, minden nyomorúságból figyelniünk kell. De lám, most nem az én elhatározásom vezet ehhez az igéhez, keresve a történelmünkben, a sorsunkban valami hasonlóságot, amely révén közel juthatunk hozzá. Igen, vannak pillanatok, helyzetek, események, amelyek – engedjétek meg, hogy így mondjam – szinte odalöknek bennünket az Igéhez. Nem hiszem, hogy egyedül lennének, akiknek a szeme megtelt könnyel, amikor láttak a genovai katasztrófa hallottjainak a temetését; és tudom, szinte halálos rémület fogott el bennünket, amikor hallottuk a hírt, hogy leszakadt a felüljáró, az emberi mérnöki tudomány büszkesége. És feltolulnak a kérdések, nyilván ugyanazok, amelyeket a galileai zarándokok kapcsán föltek Jézusnak, hozva a hírt, hogy mit tett velük Pilátus Jeruzsálemben. Jézus is galileai volt, ott kezdte szolgálatát. Az is lehet, hogy a legvilkolt galileai zarándokok némelyike követője, hallgatója vagy éppen zarándoktársa volt Jézusnak. Tudjuk, Jézus gyakran látogatta a templomot. Hozták a hírt, hogy lázongás tört ki (Josephus, a zsidó történetíró is följegyezi ezt az eseményt), és Pilátus demonstrált: megmutatta, hogy Jeruzsálemben rend van, nincs helye nyugtalankodásnak, nincs tere messiás-várásnak, szabadságmozgalomnak, és ezért a zarándokok vérrel elegyítette az áldozatok vérét, megszenteltetve a templomot. De nyomban e hír után maga Jézus is idéz egy tragédiát: ledőlt a Siloám tornya és tizenhét embert maga alá temetett. Mit mondunk ezekre? Akik olvasták Thornton Wildernek, az amerikai írónak a Szent Lajos király hídja című könyvét, azok bele tudnak kapaszkodni egy gondolatba. Az amerikai író egy fiktív eseményre alapozza regényét: a 18. században Dél-Amerikában, Limában egy függőhíd leszakadt, akik éppen a hídon tartózkodtak, meghaltak - és a főhős teológiai, teodiceai, Istent igazoló nyomozásba kezd, mint egy újságíró, felkutatva a megholtaknak az életét is. Kik voltak azok, akik alatt leszakadt a híd, miként éltek, mi vezette őket a hídra, miért így kellett történnie, volt-e ennek oka, vagy csak egyszerű véletlen baleset az egész, katasztrófa, amire nem tudunk magyarázatot adni? Igen, talán van néhány gondolatunk, kapaszkodónk, talán mi is el tudjuk magyarázni a múlt héten történt katasztrófát, vagy majd a mérnökök elmondják, hogy a híd nem volt jól megépítve, túl volt terhelve, ki kellett volna már rég javítani. Talán megtalálják majd a felelősöket is a gondtalanságért. Ám ha ez a szörnyű katasztrófai meg is rendített bennünket, szinte már-már hozzá vagyunk szokva, hogy napon-

ként jönnek a hírek: valahol háborús cselekmény történt, másutt terroristák támadtak meg békés lakosokat, éppen talán istentiszteletre készülöket, emitt bombáztak, amott éppen felrobbant egy hadianyag raktár. Tele van a világ rettenetes, szörnyű, iszonyatos dolgokkal.

Ezért mielőtt a példázatról szólnék, hadd tartsak két tükröt mindannyiunk elé... Ha belenézünk a nyomorúságok, bajok, katasztrófák, értelmetlen áldozatok, borzasztó dolgok tükrébe, ha belenézünk, mondom, megrettenünk, és fel kell tennünk a kérdést: mi miért élünk még egyáltalán? De van egy másik tükröt is. Az pedig szép tükrök. Ez a bőségnek, az áldásoknak, a szabadításoknak a tükré. Magyarországon és egész Európában ilyenkor, nyár végén tartjuk az aratási hálaünnepet. Régi hagyomány, például, igaz, városban már nem nagyon ismerik, az új kenyérért való hálaadás, vagy a szüret-ünnep. Isten nevét dicsőítjük, mert ahogy az egyik zsoltár mondja: aki sírva ment, vetve az ő magját, az ujjongva jön elő, kévéjét magasra tartva. Isten megáldotta a fáradságos, veritékes munkát, és békét adott hozzá. Állítsuk fel most ezt a tükröt is, hogy jól értsük Jézus szavát.

1. Az első, amit fontosnak tartok hangsúlyozni, hogy Jézus nem tér ki a hírbe belefoglalt kérdés elől: a hír az, hogy Pilátus meggyilkoltatta honfitársait. És a hírben kérdés is van, vagy inkább provokáció, többféle értelemben is. Az ember homo politicus, társadalomban élünk, országban élünk, valamilyen politikai rendben élünk, ezért érzékenyek vagyunk a rokonaik, honfitársaink, kortásaink esetei iránt. A hír ezért provokálhat is: ez mégiscsak túrhetetlen, most már elég! Irány Jeruzsálem, rázzuk le a zsarnok igáját! Pilátus megszenteltelenítette a jeruzsálemi templomot! Ez nem egy a sok átlagos hír között! A római birodalomban napi hír volt egy-egy csata, lázadás, háború, de itt most szent dolgokról van szó. Ráadásul, Isten népe életében ez volt a legérzékenyebb ügy, a templom. A temploméért készek voltak bármikor meghalni, és készek voltak a templom tisztaságáért bármit megadni. Josephust idéztem, aki történeti munkájában elmondja, hogy a zsidók a római megszállás után külön adót fizettek, hogy a rómaiak hagyják érintetlenül a templomot; tehát megvásárolták az istentisztelet szabadságát, és tisztaságát. Nos, akkor most, ha Pilátus ezt tette, lobogtassunk zászlót, vegyük elő a Dávid harci zsoltárait, például, amit a lekciónban olvastam, a 20. zsoltárt, és indítsunk szabadságharcot! Tudjuk, később Jeruzsálem pusztulását hozó zsidó háborúnak az egyik fő oka a templom megszenteltelenítése volt. Lehet, hogy ez a tudósítás most egy ilyen provokáció volt –mit mond rá Jézus?

De lehet ez úgy is provokáció (és ez mélyebb értelme a provokációnak), hogy Jézus tanító is volt, és ezt érinti a felvetés. Jézus nyilvános szolgálatának első órájától kezdve egy szép Istenről beszélt. Azért mondom így, hogy szép Istenről beszélt, mert, ha azt mondom, hogy egy jó Istenről beszélt, hát ezt már unjuk, hiszen mi is állandóan jóistenezünk. Jézus a szép Istenről beszél, a csodálatos mennyei Atyáról, a meghallgató és gondoskodó Istenről. A Mennyei

Atya nem huzigál a nagy könyvbe a rovásokat, hogy ha már elég gyűlt a mi sorunkon, majd végez velünk. Olyannyira erős Jézusnak ez a tanítása, hogy Keresztelő János egészen megrökönyödött, amikor értesült Jézus szolgálatáról, de leginkább a szaváról. Mit prédikált Keresztelő János? – Térjetek meg, mert a fejsze a fák gyökerére vettetett! Térjetek meg, mert érkezik az, akinek szórólapát van a kezében és megtisztítja az Úr szérűjét! Keresztelő János az ítélő Istenről beszélt, és az utolsó óráról, a megmenekedés egyetlen lehetőségéről, a végső esélyről: a megtérésről. Ott még át lehet jutni az életre. Ehhez képest Jézus azt mondja: miért aggodalmaskodtok, bízatok, bízátok rá gondolatokat, bajokat, a mennyei Atyára, mert ki sem mondod fohászdobban a kérésedet, Ő már tudja. Hát akkor mi más ez a hír, mint provokáció? Milyen Isten az ilyen Isten, aki hagyja, hogy ez megtörténjen? Jó Isten ez, szép Isten ez? Hát rendben vannak így a világnak dolgai?

Sokszor tettek fel Jézusnak fogós kérdéseket. És sokszor válaszolt Jézus úgy, hogy valójában, teljes mélységében mi sem értjük a szavát. Bizony, nem tudjuk magunkat abba a helyzetbe hozni, hogy azt mondhassuk: hát igen, jönnek itt ezek a galileai honfitársaik, akik értetlenül tudósítanak a jeruzsálemi vérengzésről, de mi már a Jézus tanítványai és követői vagyunk, és nekünk zsebünkben van a válasz! Nincsen! Ahogy az elmúlt héten sem volt a zsebünkben semmiféle válasz a genovai katasztrófakor. És halljuk bármilyen tragédiának a hírért, nincs rá egyszerű, $2 \times 2 = 4$ -es válaszunk. Itt is maga Jézus viszi tovább a kérdést, amikor a silóami katasztrófát is felidézi és egészen különös irányba viszi a gondolatainkat. Kétszer is ugyanazt kérdezi-mondja Jézus: gondoltátok, hogy ezek a Galilea-beliek bűnösebbek voltak a többi Galilea-belinél, mivelhogy ezeket szenvedték? – Nem, mondom nektek. Sőt, inkább, ha meg ne tértek, mindnyájan hasonlóképpen elvesztek! Vagy az a tizennyolc, akire rászakadt a torony Siloámban és megölte őket, gondoltátok, hogy bűnösebbek voltak minden más Jeruzsálemben lakó embernél? – Nem, mondom nektek, sőt inkább, ha meg nem tértek mindnyájan, hasonlóképpen elvesztek!

Ezzel vezeti be Jézus a felolvasott példázatot, és ezt azért fontos hangsúlyozni, mert ezzel le is leplez bennünket. Mert amit elmondtam a múlt heti katasztrófával kapcsolatban támadt érzéseinkről, gondolatainkról vagy a kommentárokról, amelyekkel tele van most a világ, az is mind ide tartozik. Nos, galileaiak érkeztek Jeruzsálembe. Rendetlenkedtek, nyughatatlankodtak. Galilea volt régen a viharsarok. Jöhet-e valami jó Názáretből, szólt a közmondás - és Názáret is Galileában volt? Örökös forrongás, nyughatatlanság. Ráadásul, Galilea nem is Pilátus felségterülete volt, hanem Heródeshez tartozott. Ám a zarándokok felmentek Jeruzsálembe és – pestiesen szólva – csinálták a balhét. Tüntettek, provokáltak. Hát lesújtottak rájuk. Ennek hírére mondja Jézus: gondoltátok, hogy ezek a Galilea-beliek bűnösebbek voltak a többi Galilea-belinél? És ezt éppenséggel galileaiaknak mondja, - a többinek, talán a túlélőknek: ne gondolkodjatok azon, hogy azok, akik ott meghaltak, rosszul csinálták a dolgot, és ne gondoltátok, hogy ti azért úsztátok meg, mert ők bűnösebbek voltak, mint ti. Aztán folytatja a Siloám tavánál történt esettel. Ugyanis mond-

hatták a jeruzsálemiek, hogy miért jönnek ide a galileaiak? Menjenek a szamaritánusokhoz, a Garizim hegyére, az közelebb van hozzájuk! Miért jönnek ide, miért bontják a rendet, miért csinálják a cirkuszt, miért nem hagynak bennünket békén?! Mi súlyos adókat fizetünk Rómának, hogy a templomba ne tegye be a lábát pogány ember, és békesség legyen! Erre ezek ide jönnek, és nyughatatlankodnak! Megérdemelték sorsukat! Erre elmondja Jézus a siloámi torony esetét - a jeruzsálemieknek. És folytatja: azt gondoljátok, hogy az a tizennyolc jeruzsálemi, akire rádőlt a torony, az bűnösebb volt, mint a többi jeruzsálemi? De ezt a galileaiaknak is mondja. Gondoljátok ti, galileaiak, hogy lám, a jeruzsálemiek, rájuk dőlt a torony! S mondja mindkettőnek: hanem inkább, ha meg nem tértek, ti is hasonlóképpen elvesztek.

2. A terméketlen fügefa példázatát ismerjük és szeretjük - úgy általában. De én azt szeretném, hogy ha ilyen körülmények között szeretnénk. Nagy kegyelem van ugyanis a példázatban belefoglalva. A füge kedves növény. Akik Magyarország déli részén nőttek föl, leginkább Baranyában, jól tuják, hogy ha elül-
tetnek ott a ház mellé egy fügefát, úgy, hogy észak felől ne érje hideg, fagyos szél, akkor bőven szedhetnek a gyümölcséből tavaszon-nyáron. Egyébként valami olyasmi számunkra a fügefa, hogy itt is van egy, ott is van egy belőle, és Jézus korában is voltak sérül-szerte útszélén fügefák. Lukács evangéliumában is olvasunk arról, hogy Jeruzsálemben tartva Jézus egy fügefáról akart szedni, amin nem talált gyümölcsöt. Mondhatni, mindenki fája a füge. Emlékszem rá, Dég és Enying között az országút mentén két oldalt kilométereken keresztül diófák álltak. Mindenki diófái voltak. Egyszer bicikliztünk Enying felé és azt láttuk, hogy négy-öt orosz katonai teherautó állt az út szélén, és az orosz katonák verték diót. Mindenkié volt, mindenki szedhetett róla. De a régi eperfákra is emlékszünk. Száz évvel ezelőtt Magyarországon nagy divat volt a selyemhernyó tenyésztés. S mivel a selyemhernyó kedveli az eperfa-levelet, faluszerte teli ültették eperfával az utcákat. Ma senki már nem tenyészt selyemhernyót, de az eper potyog a fáról mindenfelé, csak fehér ingben ne álljunk alá, mert a foltja nem megy ki! De ez a fügefa, amelyről itt Jézus beszél, ez nem a mindenki fügefája volt! Figyeljük a példázatot, azt mondja Jézus: volt egy embernek egy fügefája a *szőlejebe* ültetve. Tehát egy szőlőskertben, egy zárt kertben állt ez a fügefa, vagyis privát tulajdon. És szándékosan mondja ezt így Jézus. Ha ugyanis visszalapozunk az Ószövetségbe, ott sok prófétánál hallunk fügefáról, amely szinte sákramentum: áldás, jólét, békesség. A fügefa az isteni örökségnek a jelképe. Mikeás próféta, amikor a békeidőkről jövendöl, azt mondja, hogy majd eljön az az idő, amikor ki-ki ül a maga fügefája alatt és nézi az utcán játszódo gyermekeket, és nem kell bajtól szorongania és veszedelemtől félnie. Amikor pedig ítéletről beszélnek a próféták, akkor ellenkezőleg, mint például Hóseás, azt mondják: kivágitik a fügefa és kiszárad az öröm az emberek körül. A fügefa valósága az örömmel van összekötve, az áldással, az örökséggel, a jóléttel, a békességgel, a kiegyensúlyozottsággal – nem a gazdagsággal! – hanem hadd mondjam így: az egyszerű, mindennapos

kispolgári léttel van összekötve, mivelünk, amelyenek mi vagyunk. S mi nem vagyunk milliárdosok, nincsenek ültetvényeink, nincsen százezer kataszteri holdunk, nincsen telepített szőlőnk, vagy erdőnk, csak egy fügefánk van a kertünkben, a szőlőnkben, valahol. Olyan, mint egy barackfa vagy egy cseresznyefa egy kiskertben. Nos, azt mondja a szőlő gazdája a vincellérnek: Itt van ez a fügefám, évek óta keresem rajta a gyümölcsöt, de nem terem. Vágd ki! Miért veszi el föld zsírját, a termőerőt a többitől, a szőlőtől, és minden egyéb ültetvénytől?! Ezt mi magyarok is értjük, mert, ha azt mondom, hogy negyven aranykoronás a föld, tudjuk, ott szántani se kell, csak kiszórjuk a magot, s megterem magától; de ha azt mondom, kilenc aranykoronás, az talán legelőnek jó. Itt építkeznek most a Beethoven utcában, kimentem megnézni. Jól lehet látni, hogy 70-80 centiméter mélységű a humusz, alatta pedig márga van, abban már nem terem semmi. Palesztinában a termőréteg még ennél is vékonyabb volt, 30-40 centi, abban egy terméketlen fának semmi haszna nem volt, sőt elvette a többitől az életerőt, a nedvet. Hát vágd ki!

3. És ekkor – mert ez itt a kegyelem példázata – közbenjár a vincellér, és azt mondja: uram, hagyj békét még annak a fának ez esztendőben, én még körös-körül megkapálom és megrágyázom, és ha gyümölcsöt terem, jó; ha pedig nem, azután vágd ki azt. Tehát haladékat kér. De többet is kér haladéknál, mert nem pusztán annyit mond, hogy hagyj békén még egy évig, próba-szerencse, majd meglátjuk, mi lesz - bocsánat, antropomorfizálok: talán jobb belátásra tér az a fa, meggondolja magát, mert odamegyek, és megsuhogtatom a fejszét, mint Keresztelő János, vagy mint a próféták szokták, jól megfenyegetem valami ítélettel, megszeppen és hirtelen termőre fordul. Nem ezt mondja, hanem azt mondja, hogy megkapálom, holott már évek óta nem hoz gyümölcsöt, de megkapálom, gondozom, törődök vele úgy, mint a többivel, mint a termő fákkal, megrágyázom, pluszt adok neki, talán a többitől is elhúzom az áldást, odaviszem ennek – adj nekem is erre még egy esztendőt.

Tehát ez az esztendő, ez a kegyelmi év nem a tétlenségnek az ideje. Sokszor szoktuk a kegyelmet ekként értelmezni, és valóban, van is a megkegyelmezésnek ilyen aspektusa, amikor például amnesztiát hirdetnek. Nagy nemzeti ünnepeken szoktak amnesztiát hirdetni, de lehet folyamodni egyéni amnesztiáért is. És aki kéri és elnyeri, az semmit sem tud felmutatni ennek érdekében. A feltételek rajta kívül állók. Elengedik a büntetést, nem kell és nem is lehet érte előzetesen semmit teljesíteni. Amnesztiát hirdetnek, mert úgy tartja a király kedve, mert úgy tartja az államfő kedve, mert valami gesztust akarnak gyakorolni. De itt nem pusztán elengedésről van szó: sorsára bízunk ez a fát, aztán lesz, ami lesz. Ez a kegyelmi idő itt a gondoskodásnak az ideje, ez a kegyelmi idő a beavatkozásnak az ideje. Azt mondja a vincellér: Uram, engedj meg, hadd avatkozzon be. És ez a kegyelem. A kegyelem mindig beavatkozás, a kegyelem mindig Isten Lelkének a nagy munkája az életünkben; megjobbítás. A kegyelem jobb körülmények megteremtése: megkapálom. A kegyelem erőadás: megrágyázom. És mennyi mindent lehetne még ide hozni, ám nem

akarok a régi prédikátorok hibájába esni, akik még a vincellér kapáját is allegorizálták. Nekünk most ennyi elég. Értjük jól Jézus példázatát: kegyelmet kér a vincellért és a kegyelem ideje a beavatkozás ideje.

Jézus pedig ezzel a hívással kezdi a beavatkozást, az Isten kegyelmének a megnyitását: térjete meg! Így mondja mind a két esetben: azt gondoljátok, azok a Galilea-beliek, akiket Pilátus legyilkolt, bűnösek voltak, mint a többi Galilea-beliek? Nem. Sőt inkább, ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen jártok. És azt hiszitek, hogy azok a Jeruzsálem-beliek, akikre ráomlott a torony, bűnösek voltak az összes többi Jeruzsálemben lakó embernél? Nem! De bizony mondom nektek, ha meg nem tértek, mindannyian hasonlóképpen elvesztek. Ha meg nem tértek... Térjete hát meg Isten jóságához, a szép Istenhez, Isten áldásához, a könyörülő Istenhez, térjete meg Isten kegyelméhez! Mert a világ tele van rakva rosszal, mert a világot az ember nap, mint nap rosszra fordítja. Mintha úgy élnék, hogy mikor fölkel reggel a nap, mi máris húzzuk rá a fekete függönyt, ne láttassék! Mikor Isten áldott esője hull, mi máris tereljük el a vizet onnan, ahova küldte. Ilyen mindennapos rossz tevékenységekkel vagyunk elfoglalva és ezekkel rakjuk tele a világot. Rosszat rosszra, bűnt bűnre, lázadást lázadásra, istentelenséget istentelenségre. Terméketlenül vagyunk. De a vincellér közbenjár: adj még neki egy esztendőt! Gondozni fogom, szeretni fogom, megkapálom, megtrágyázom, törődök vele. Hát nem ez a Jézus dolga velünk, kedves testvérek?! Hát nem így van valóban, hogy újra meg újra meg újra kegyelmet kér nekünk, újra meg újra meg újra időt kér nekünk?!

4. És ha még egy szót lehet szólni, azt a vonatkozását is ide kell hoznom. Jézus látszólag egy etnikai konfliktus jelez. Vajon a galileaiak, vagy jeruzsálemiek, egyáltalán ki járt rosszabbul? - mintha ez lappangana a híradásban. A jeruzsálemiek mutogatnak a galileaiakra, a galileaiak mutogatnak a jeruzsálemiekre, a jeruzsálemiek az elhunyt jeruzsálemiekre, a galileaiak a meghalt galileaiakra. Aztán mi, késői Krisztus-követők úgy tologatjuk, passzírozzuk és rendezgetjük ezt a dolgot, hogy Jézus beszéde már kizárólag a mi egyéni sorsunkról szóljon. De figyeljétek, hogy mondja Jézus: mindnyájan. Nem azt mondja azt ott lévőeknek: ti is..., mert azt lehetne úgy is érteni, hogy te, meg te, meg te, ti, akik itt vagytok. Hanem azt mondja: mindnyájan. És ezzel jelzi, hogy nem tér ki a megrendítő katasztrófák által kiváltott súlyos kérdések elől. Jézus a gyász elől sem tér ki, a fájdalom elől sem tér ki, nem tér ki az istenigazolás nehéz kérdései elől sem! Akkor hát milyen Isten az ilyen Isten? Jézus csak elibénk tartja azt a másík tükröt, az áldásnak, a bőségnak, a békének, a szabadságnak, a jólétnek a tükrét: nézz bele abba is. Ki-ki külön-külön, ki-ki a maga közösségében, a családjában, a rokonságában, a nemzetében, a civilizációjában nézzen bele ki-ki külön-külön, meg együtt is. És hallja meg a Jézus hívó szavát: ha meg nem tértek..., de hallja meg mögötte a vincellér közbenjáró szavát is: adj még neki egy esztendőt.... Jézus a mi hűséges közbenjárónk, aki váltásával igazságot szerzett nekünk, az Atya jobbán ül, és szüntelen közbenjár

érettünk. És Ő a mi kezesünk. Reá hivatkozva, Reá mutatva, az Ő esdeklő szavára támaszkodva bizton mehetünk Istenhez. Istenhez menni – ez a megtérés. Bajból is, tragédiából is, örömből is, áldásból is mindig Istenhez menni. Az Ő segítsége, kegyelme, türelme, békessége, életünket formáló és alakító irgalma tartson és őrizzen meg bennünket és késztesen minket hálás életre e mostani ünnepünkön is. Ámen

Imádkozzunk! Engedd meg, mennyei Atyánk, hogy imádságban is Eléd hozzuk megrendülésünket és félelmünket, és a szívünkben óhatatlanul feltoluló panaszt is. Vigasztald meg a gyászolókat, kötöld be a szívek sebét, szüntesd be a háborúkat, adj békességet. Kérünk, Szentlelked erejével munkálkodj családjunkban, közösségeinkben, nemzetünkben. Add, hogy mindenben Téged keressünk, Hozzád igyekezzünk, hogy ne bizonyuljunk hálátlannak mindazért a jóért, amit Tőled kaptunk. Hogy még vagyunk, hogy szabadok vagyunk, és hogy szabadon élhetünk Neked - magasztlatunk ezért! Add, hogy készek legyünk tündöklő szépségednek, atyai jóságodnak szabad folyást adni, hogy sokak életét megújítsa és megszentelje.

Így könyörgünk nemzeti ünnepünk előnapján is. Add, hogy ez a nép Hozzád emelje szívét, Benned keresse oltalmát és igazságát. Mert sokan harci szekerekben, mások lovakban bíznak, mi Téged hívunk segítségül. Ők elesnek és nem kelnek fel, mi felkelünk és megmaradunk, hogy Nevedet dicsőítsük és magasztaljuk. A mi Urunk Jézus Krisztusunkért, közbenjárónkért, kezesünkért, aki életét adta, hogy igazságunk legyen és akit feltámasztottál, igazolván, hogy áldozata kedves számodra, és most a Te jobboldon is közbenjár érettünk és imádságainkat jó illatúvá teszi Előtted, Őérette, aki időt, haladékot kér számunkra, esdeklünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen